

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO MINISTERIJOS KORUPCIJOS PREVENCIJOS IR VIDAUS TYRIMŲ SKYRIUS

Žemės ūkio agentūros prie Žemės ūkio ministerijos direktoriui

Augalininkystės ir žaliųjų technologijų skyriaus vedėjai

PAŽYMA DĖL ŽEMĖS ŪKIO AGENTŪROS PRIE ŽEMĖS ŪKIO MINISTERIJOS VEIKLOS SRITIES, SUSIJUSIOS SU LICENCIJŲ IR KITŲ VEIKLAI VYKDYTI BŪTINŲ DOKUMENTŲ IŠDAVIMU ASMENIMS, VERTINIMO

2025 m. spalio d. Nr. 1ZUM- (5.122E)
Vilnius

Siekiant didinti Žemės ūkio agentūros prie Žemės ūkio ministerijos (toliau – Agentūra) atsparumą korupcijai – nustatyti korupcijos rizikos veiksnius, sudarančius prielaidas korupcijos rizikoms kilti, atliktas Agentūros veiklos srities, susijusios su licencijų ir kitų veiklai vykdyti būtinų dokumentų išdavimu asmenims, (toliau – veiklos sritis) vertinimas antikorupciniu aspektu, už laikotarpį nuo 2024 m. sausio 1 d. iki 2024 m. gruodžio 31 d. (dalis ir 2025 metų).

Vertinta Agentūros veikla jai išduodant:

1. Importo licencijas AGRIM (toliau – AGRIM licencija), įskaitant pluoštinių kanapių produktų importo licenciją (toliau kartu – importo licencijos);
2. Eksporto licencijas AGREX (toliau – eksporto licencija arba AGREX licencija).

Pastaba: Agentūros veiklos – jai išduodant leidimus teikti šias veislininkystės paslaugas, vertinimas pateiktas 2025 m. birželio 13 d. pažyma Nr. 1ZUM-1879(5.122E).

Tikslas:

Nustatyti korupcijos rizikos veiksnius¹, galinčius sudaryti prielaidas korupcijai pasireikšti Agentūros veiklos srityje; išanalizuoti praktinį procedūrų vykdymą ir nustatyti teisės aktų įgyvendinimo problemas; bei pateikti pasiūlymus, kurie padėtų geriau valdyti nustatytus korupcijos rizikos veiksnius ir (ar) korupcijos riziką, siekiant Agentūros veiklos skaidrumo.

Uždaviniai:

1. Nustatyti, ar nacionaliniai bei Agentūros direktoriaus patvirtinti teisės aktai pakankamai aiškiai ir detalai reglamentuoja veiklą analizuojamose veiklos srityse;
2. Išanalizuoti ir nustatyti antikorupciniu požiūriu ydingas procedūras analizuojamose veiklos srityse;
3. Pasiūlyti korupcijos riziką ir jos veiksnius mažinančias priemones.

¹ Korupcijos rizikos veiksniai – sąlygos, įvykiai, aplinkybės dėl kurių gali pasireikšti korupcijos rizika.

Duomenų rinkimo ir vertinimo metodai:

1. Teisės aktų ir dokumentų turinio analizė;
2. Teisės aktų praktinio įgyvendinimo vertinimas;
3. Interviu metodas (specialistams pateikti klausimai);
4. Viešai skelbiamos informacijos stebėjimas, analizavimas ir vertinimas.

Vertinimo išvados, padarytos remiantis nurodytų dokumentų ir duomenų analize, vertinant:

1. Galimybę vienam darbuotojui priimti sprendimus analizuojamose veiklos srityse;
2. Darbuotojų savarankiškumą priimant sprendimus ir sprendimų priėmimo diskreciją;
3. Darbuotojų priežiūros ir kontrolės lygį;
4. Reikalavimus laikytis įprastos darbo tvarkos;
5. Atliekamos veiklos dokumentavimo reikalavimus;
6. Analizuojamos veiklos dokumentų viešumą ir prieinamumą visuomenei.

AGENTŪROS VEIKLA IMPORTO IR EKSPORTO LICENCIJŲ IŠDAVIMO SRITYJE

Šioje veiklos srityje įvertinta Agentūros teisės aktų, reglamentuojančių leidimų importuoti pluoštinių kanapių produktus išdavimą, atitiktis Lietuvos Respublikos pluoštinių kanapių įstatymui (toliau – Pluoštinių kanapių įstatymas), atitinkamai – Žemės ūkio ministerijos nustatytų pluoštinių kanapių produktų importo licencijavimo taisyklių atitiktis Pluoštinių kanapių įstatymui; importo licencijos bei eksporto licencijos išdavimo proceso reglamentavimo pakankamumas – analizuotas Agentūros vidaus procedūras nustatantis teisinis reguliavimas, atitinkamai – jo pritaikomumas praktikoje, bei šios srities leidimus gavusių subjektų kontrolės vykdymas.

Tai yra, vertintas visas importo licencijos ir eksporto licencijos išdavimo procesas pagal šiuose veiksmuose dalyvaujančius subjektus, kurie:

Žemės ūkio ministerija

Nustato pluoštinių kanapių produktų importo licencijavimo taisykles – licencijų išdavimo išdavimo, licencijų patikslinimo, įspėjimo apie galiojimo sustabdymą, jų galiojimo sustabdymo, galiojimo sustabdymo panaikinimo, galiojimo panaikinimo tvarką, patvirtintojo importuotojo statuso suteikimo ir patvirtinamojo dokumento išdavimo tvarką, reikalavimus licencijų turėtojui, licencijų turėtojų atsakomybę.

Agentūra

Rengia ir išduoda importo licencijas ir eksporto licencijas, sprendžia jų galiojimo sustabdymo, galiojimo sustabdymo panaikinimo ir galiojimo panaikinimo klausimus.

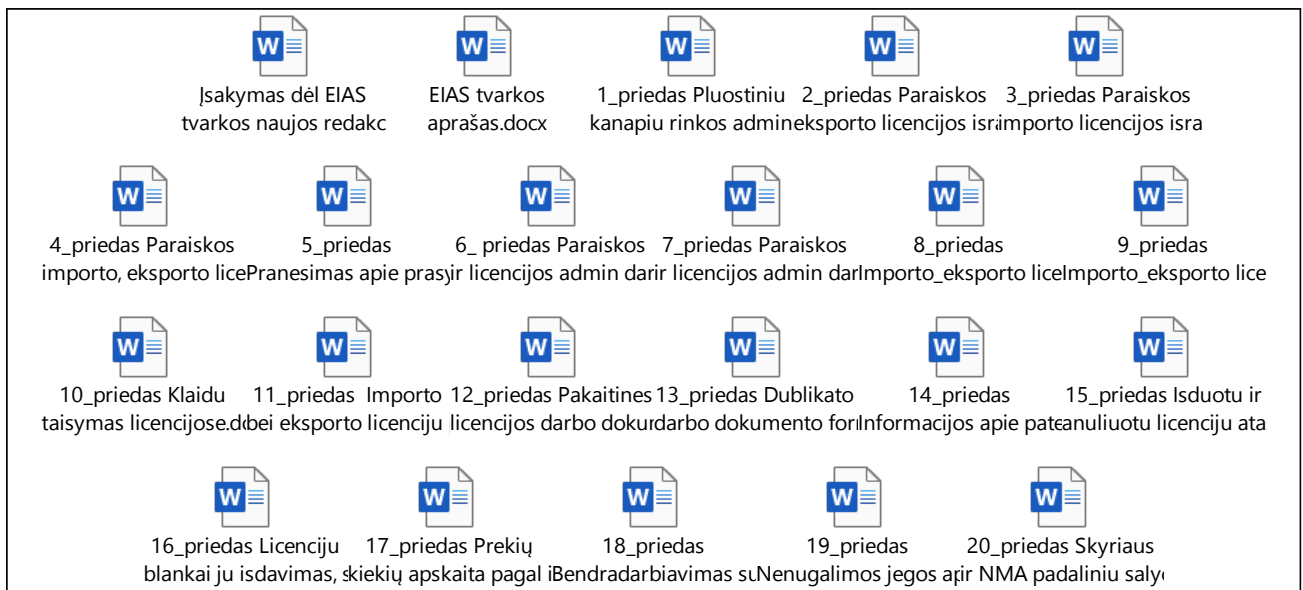
1. Teisinis srities reguliavimas

Importo ir eksporto licencijų išdavimą reglamentuoja:

1. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 1308/2013, kuriuo nustatomas bendras žemės ūkio produktų rinkų organizavimas ir panaikinami Tarybos reglamentai (EEB) Nr. 922/72, (EEB) Nr. 234/79, (EB) Nr. 1037/2001 ir (EB) Nr. 1234/2007²;

² <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LT/TXT/?uri=CELEX%3A02013R1308-20230101&qid=1700035713412>

2. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) 2016/1237³;
3. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) 2016/1239⁴;
4. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) 2020/760⁵;
5. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) 2020/761⁶;
6. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) 2024/2652⁷
7. Lietuvos Respublikos pluoštinių kanapių įstatymas⁸;
8. Pluoštinių kanapių importo licencijavimo taisyklės⁹, patvirtintos Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2013 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. 3D-908;
9. Paraiškų eksporto, importo licencijoms gauti bei licencijų administravimo tvarkos aprašas:

2. Korupcijos rizikos analizė

2.1. Leidimų išdavimo proceso teisinis reguliavimas

Analizuojant importo ir eksporto licencijų išdavimą nustatanti teisinį reglamentavimą, darytina išvada, kad šioje veiklos srityje egzistuoja korupcijos rizika, nes ***leidimų išdavimo procese nesuderinti (juridinės technikos prasme) ar nepakankamai veiklos sritį reglamentuojantys teisės aktai – tam tikrais atvejais procesai neapibrėžti terminais ir pan., taip pat egzistuoja teisinio reguliavimo – Agentūros vidaus taisyklių nuostatų palyginus su aukštesnės galios teisės aktais, neatitiktys:***

³ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LT/TXT/?uri=CELEX%3A02016R1237-20210920&qid=1744783949998>

⁴ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LT/TXT/?uri=CELEX%3A02016R1239-20210920&qid=1744783690160>

⁵ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LT/TXT/?uri=CELEX%3A02020R0760-20250101&qid=1744784002186>

⁶ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LT/TXT/?uri=CELEX%3A02020R0761-20250201&qid=1744784068474>

⁷ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LT/TXT/?uri=CELEX%3A32024R2652&qid=1744786136440>

⁸ <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/TAIS.449687/asr>

⁹ <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/25d6f100821e11e39059d989fcf5d3d6?jfwid=-fxdp78zt>

2.1.1. Pluoštinių kanapių produktų importo licencija		
Teisės aktas, patvirtintas Agentūros įsakymu	Vertinimo antikorpuciniu aspektu duomenys	Aktuali informacija
Paraiškų eksporto, importo licencijoms gauti bei licencijų administravimo tvarkos aprašas: 1 priedas – Pluoštinių kanapių rinkos administravimo taisyklės (toliau – Taisyklės) 1_priedas Pluoštiniu kanapiu rinkos admin	Taisyklės nurodomos kaip Paraiškų eksporto, importo licencijoms gauti bei licencijų administravimo tvarkos aprašo 1 priedas, tačiau Paraiškų eksporto, importo licencijoms gauti bei licencijų administravimo tvarkos apraše nuorodos į 1 priedą nėra, t. y. Taisyklių taikymas nenurodytas minėto aprašo reguliavimo apimtyje. <hr/> <p style="color: blue;"><i>Rekomendacija Agentūrai:</i></p> <p style="color: blue;"><i>Patikslinti paraiškų eksporto, importo licencijoms gauti bei licencijų administravimo tvarkos aprašo nuostatas, kad būtų atlieptas Taisyklėse nustatytas procesas, kaip sudėtinė minėto aprašo dalis.</i></p> <hr/>	
	Taisyklių 7 punkte nustatyta, kad „pareiškėjas, pateikęs rašytinį prašymą, gali atsiimti paraišką patvirtintojo importuotojo statusui gauti jos pateikimo dieną. Tokiu atveju Vyr. skyriaus specialistas raštu informuoja pareiškėją apie paraiškos <u>anuliavimą, kaip nurodyta Procedūros aprašo 25.6 papunktyje.</u> <p>Tačiau nagrinėjamu atveju, nei terminas informavimo pareigai įvykdyti nenustatytas, nei tokia tvarka nustatyta, t. y. nėra 25.6 papunkčio.</p> <hr/> <p style="color: blue;"><i>Rekomendacija Agentūrai:</i></p> <p style="color: blue;"><i>Patikslinti Taisyklių 7 punktą – nustatyti pareiškėjo informavimo</i></p> <hr/>	

	<p><i>apie paraiškos anuliavimą tvarką.</i></p>	
	<p>Taisyklių 9 punkte įtvirtinta, kad „Vyr. skyriaus specialistas 4 punkte nurodytus dokumentus patikrina ir per 20 darbo dienų nuo šių dokumentų gavimo dienos gali parengti sprendimą neišduoti patvirtinamojo dokumento (kaip nurodyta 12 punkte), jeigu: <...>“.</p> <p>Pažymėtina, kad 9 punkte išdėstyti atvejai turi suteikti ne teisę (galimybę) spręsti, o įtvirtinti pareigą parengti sprendimą neišduoti patvirtinamojo dokumento.</p> <p><i>Rekomendacija Agentūrai:</i></p> <p><i>Patikslinti Taisyklių 9 punktą – panaikinti vyr. specialistui suteiktą diskrecijos teisę spręsti, t. y. nustatyti sprendimo neišduoti patvirtinamojo dokumento privalomą rengimą.</i></p>	
	<p>Taisyklių 20 punkte numatyti Patvirtinamojo dokumento galiojimas panaikinimo pagrindai, kurie neatitinka visų Pluoštinių kanapių įstatymo 10 straipsnio 8 dalyje nurodytų atvejų, t. y. nėra nurodytų minėto įstatymo 10 straipsnio 8 dalies 3-4 punktų.</p> <p><i>Rekomendacija Agentūrai:</i></p> <p><i>Taisyklių 20 punktą suderinti su Pluoštinių kanapių įstatymo 10 straipsnio 8 dalyje nurodytais atvejais.</i></p>	

	<p>Pažymėtina, kad Taisyklėse nėra nustatytas terminas, per kurį turi būti priimamas sprendimas panaikinti patvirtinamojo dokumento galiojimą (toks terminas nenustatytas tiek Pluoštinių kanapių įstatyme, tiek Pluoštinių kanapių importo licencijavimo taisyklėse).</p> <hr/> <p><i>Rekomendacija Augalininkystės ir žaliųjų technologijų skyriui:</i></p> <p><i>Spręsti klausimą dėl nuostatos – sprendimo dėl patvirtinamojo dokumento galiojimo panaikinimo termino, t. y. per kiek laiko turi būti priimtas sprendimas panaikinti patvirtinančio dokumento galiojimą, kai pateikiamas importuotojo prašymas arba nustatomos kitos, Pluoštinių kanapių įstatymo 10 straipsnio 8 dalyje nurodytos, aplinkybės, nustatymo.</i></p> <hr/>	
	<p>Taisyklių 22 punkte numatyta, kad „<...> Jei tikrinantis Vyr. skyriaus specialistas pritaria parengtam sprendimo projektui, perduodama Pareiškėjo bylą Skyriaus vedėjui. Sprendimas dėl patvirtinamojo dokumento galiojimo panaikinimo registruojamas DBSIS priemonėmis. Jeigu ne – dokumentai nagrinėjami iš naujo <u>ir rengiamas naujas sprendimo projektas</u>“.</p> <p>Atsižvelgiant į tai, kad faktas – tikrinančio vyr. skyriaus specialisto nepritarimas parengtam sprendimo projektui, sudaro sąlygas pagal dėstytos formuluotės turinį rengti naują sprendimo projektą, manytina, kad tokiam asmeniui suteiktos teisės pasekmės per plačios. Jeigu jau dokumentai nagrinėjami iš naujo, grąžinimas ne tik turi būti motyvuotas, bet ir jokių būtu – iš naujo neatlikus dokumentų nagrinėjimo, nesuponuoti sąlygos rengti <u>naujo</u> sprendimo projektą, nes sprendimo projektas po pakartotinio nagrinėjimo gali likti ir nepakitęs.</p>	<p>Ta pati pastaba ir dėl Taisyklių 28, 47, 48 ir kitų panašių punktų.</p>

	<hr/> <p>Rekomendacija Agentūrai:</p> <p><i>Patikslinti Taisyklių 22 punktą, jame nustatant, kad tikrinančio vyr. skyriaus nepritarimas parengtam sprendimo projektui turi būti motyvuotas, atitinkamai – patikslinti, kad naujas sprendimo projektas rengiamas, jeigu iš naujo atlikus dokumentų nagrinėjimą keičiasi siūlomo priimti sprendimo pobūdis ar pan.</i></p> <hr/>	
	<p>Taisyklių 23 punkte numatyta, kad „pakartotinai kreiptis dėl patvirtinamojo importuotojo statuso suteikimo pareiškėjas gali tik po 3 metų nuo patvirtinamojo dokumento galiojimo panaikinimo“.</p> <p>Tačiau pagal Pluoštinių kanapių importo licencijavimo taisyklių 51 punktą, „Agentūrai panaikinus patvirtintojo dokumento galiojimą, pareiškėjas <u>dėl naujo patvirtintojo dokumento išdavimo į Agentūrą gali kreiptis tik po 3 mėnesių</u>“.</p> <p>Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, Taisyklėse nustatytas terminas nesuderintas su numatytuju Pluoštinių kanapių importo licencijavimo taisyklėse.</p> <hr/> <p>Rekomendacija Agentūrai:</p> <p><i>Patikslinti Taisyklių 23 punktą, nustatant 3 mėnesių ribojimo trukmę.</i></p> <hr/>	
	<p>Taisyklių V skyriuje (pareiškėjams, norintiems gauti licenciją) numatyta asmens nepriekaištingos reputacijos tikrinimo procedūra. Tačiau pažymėtina, kad pagal Pluoštinių kanapių importo licencijavimo taisyklių 12.1 papunktį, <u>patikros reikalavimas netaikomas patvirtintiems importuotojams</u>, tačiau Taisyklėse minėta</p>	<p>Pastaba: Jeigu, visgi, patikra būtina ir patvirtintiems importuotojams, spręsti Pluoštinių kanapių importo licencijavimo taisyklių keitimo</p>

	<p>išimtis nenustatyta.</p> <hr/> <p><i>Rekomendacija Agentūrai:</i></p> <p><i>Spręsti dėl Taisyklių V skyriuje (atitinkamai ir VII skyriuje) nustatytos nepriekaištingos reputacijos patikros procedūros, apibrėžiant reikalavimo netaikymą patvirtintiems importuotojams, tikslinimo klausimą.</i></p> <hr/>	<p>klausimą su Augalininkystės ir žaliųjų technologijų skyriumi.</p>								
	<p>Taisyklių 25 punkte numatyta, kad „pareiškėjas, norintis gauti licenciją šių taisyklių 1 lentelėje nurodytiems produktams importuoti, <u>turi būti nepriekaištingos reputacijos</u>“. Taisyklių 1 lentelėje apibrėžti šie produktai:</p> <table border="1" data-bbox="472 802 1317 956"> <thead> <tr> <th>KN kodas</th> <th>Prekių apibūdinimas</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>ex 1207 99 20</td> <td>Kanapių sėklos, skirtos sėjai</td> </tr> <tr> <td>5302 10 00</td> <td>Sėjamos kanapės, žaliavinės arba mirkytos</td> </tr> <tr> <td>1207 99 91</td> <td>Ne sėjai skirtos pluoštinių kanapių sėklos</td> </tr> </tbody> </table> <p>Tačiau, pagal Pluoštinių kanapių įstatymo 6 straipsnio 1 dalį, tik pareiškėjas, norintis gauti licenciją minėto įstatymo 5 straipsnio 1 dalies 1 ir 2 punktuose nurodytiems pluoštinių kanapių produktams importuoti, turi būti nepriekaištingos reputacijos, t. y. minėtas reikalavimas – pareiškėjui, kuris ketina importuoti „sėjai neskirtas pluoštinių kanapių sėklas“, netaikomas kaip sąlyga licencijai gauti. Toks pareiškėjas turi būti patvirtintas importuotojas, jo nepriekaištinga reputacija išduodant licenciją nėra tikrinama. Tai patvirtina ir pareiškėjo UAB „Allive Europe“ (paraiškos Nr. IE250369) teikiamų dokumentų patikros tikrinimo elementų sąrašas, kuriame pažymėta, kad atitiktis „ar pareiškėjas yra nepriekaištingos reputacijos“ reikalavimui netikrinta.</p>	KN kodas	Prekių apibūdinimas	ex 1207 99 20	Kanapių sėklos, skirtos sėjai	5302 10 00	Sėjamos kanapės, žaliavinės arba mirkytos	1207 99 91	Ne sėjai skirtos pluoštinių kanapių sėklos	
KN kodas	Prekių apibūdinimas									
ex 1207 99 20	Kanapių sėklos, skirtos sėjai									
5302 10 00	Sėjamos kanapės, žaliavinės arba mirkytos									
1207 99 91	Ne sėjai skirtos pluoštinių kanapių sėklos									

	<hr/> <p><i>Rekomendacija Agentūrai:</i></p> <p><i>Spręsti klausimą dėl Taisyklių patikslinimo – jų suderinimo su Pluoštinių kanapių įstatymo 6 straipsnio 1 dalimi.</i></p> <hr/>	
	<p>Taisyklių 40 punkte numatyta, kad „vyr. skyriaus specialistas nagrinėja, ar pagal gautą paraišką galima išduoti licenciją, ir <u>vadovaujasi proceso žingsniais, kaip nurodyta Tvarkos aprašo 10 punkte, taikydamas konkrečias šių taisyklių nuostatas</u>“.</p> <p>Tačiau nuoroda į 10 punktą nėra logiška, nes ji susijusi su paraiškos administravimo (tai atliepia Taisyklių 29 punktas), bet ne licencijų išdavimo etapu.</p> <hr/> <p><i>Rekomendacija Agentūrai:</i></p> <p><i>Detalizuoti Taisyklių 40 punktą, t. y. nurodyti licencijos išdavimo procesą.</i></p> <hr/>	
	<p>Pagal Taisyklių 44 punktą, „vyr. skyriaus specialistas, išnagrinėjęs paraišką, registrų duomenis ir pateiktus dokumentus, įvertina ar galima išduoti licenciją ir <u>užpildo pluoštinių kanapių pareiškėjų teikiamų dokumentų patikros tikrinimo elementų sąrašą (6 priedas)</u>“.</p> <p>Tačiau minėto patikros lapo apskaita nėra detalizuota, t. y. neaiški jo juridinė galia, atitinkamai – išliekamoji vertė, kai toks dokumentas neįtraukiamas ir neapskaitomas dokumentų apyvartoje (pvz., neregistruojamas tam tikra registre ir pan.).</p> <p>Tai patvirtina ir pareiškėjo UAB „Allive Europe“ (paraiškos Nr. IE250369) teikiamų dokumentų patikros tikrinimo elementų sąrašo kopija, kuri nors ir turi reikiamus</p>	

	<p>parašus, jo turinyje atvaizduota reikiama užpildyti informacija, tačiau metaduomenų, kad kur nors toks dokumentas būtų registruotas nėra.</p> <hr/> <p>Rekomendacija Agentūrai:</p> <p><i>1. Patikslinti Taisykles, jose nustatant pareigą pluoštinių kanapių pareiškėjų teikiamų dokumentų patikros tikrinimo elementų sąrašą registruoti, pvz. Agentūros dokumentų valdymo sistemoje, tuo pačiu informacijos atsekamumui numatant pareigą su minėtu sąrašu susieti visus su paraiška ir jos nagrinėjimu, susijusius dokumentus;</i></p> <p><i>2. Patikslinti Taisyklių 6 priedą, kad jame būtų registravimo duomenų skiltis.</i></p> <hr/>	
	<p>Pagal Taisyklių 45 punktą, „sprendimas išduoti licenciją importuoti sėjamas kanapes, žaliavines arba mirkytas, kurių KN kodas 5302 10 00, arba kanapių sėklas, skirtas sėjai, kurių KN kodas ex 1207 99 20, priimamas <u>ne vėliau kaip per 20 darbo dienų nuo visų pareiškėjo dokumentų gavimo Agentūroje dienos</u>, tačiau Pluoštinių kanapių įstatymo 6 straipsnio 6 dalyje nustatytas 30 kalendorinių dienų terminas.</p> <hr/> <p>Rekomendacija Agentūrai:</p> <p><i>Tikslinti Taisyklių 45 punktą, kad jame nustatytas terminas būtų suderintas su Pluoštinių kanapių įstatymo 6 straipsnio 6 dalimi.</i></p> <hr/>	
	<p>Pagal Taisyklių 50 punktą, „vyr. skyriaus specialistas dėl licencijos išdavimo raštu ar elektroninėmis priemonėmis informuoja pareiškėją“, tačiau terminas per kiek</p>	<p>Licencijavimo pagrindų aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos</p>

	<p>minėtą pareigą vyr. skyriaus specialistas privalo atlikti – nurodyta nėra.</p> <hr/> <p><i>Rekomendacija Agentūrai:</i></p> <p><i>1. Tikslinti Taisyklių 50 punktą ir jam aiškiai apibrėžti terminą minėtai pareigai įvykdyti.</i></p> <p><i>2. Peržiūrėti Taisyklių nuostatas, kuriose įtvirtinta informavimo pareiga, pvz. 7, 13, 38, 66, 68, 84 punktai, ir juose aiškiai apibrėžti terminą informavimo pareigai įvykdyti.</i></p> <p><i>3. Jeigu informavimo terminai turi būti įtvirtinti aukštesnės galios teisės akte, kreiptis į Augalininkystės ir žaliųjų technologijų skyrių dėl teisinio reguliavimo tobulinimo šiuo aspektu.</i></p> <hr/>	<p>Vyriausybės 2012 m. liepos 18 d. nutarimu Nr. 937 (toliau – Licencijavimo pagrindų aprašas), 18.9 papunktyje nustatyta (įstatymų atveju), kad turi būti nurodytas terminas, per kurį licencijas išduodantis subjektas turi pranešti licencijos turėtojui apie licencijos galiojimo sustabdymą, galiojimo sustabdymo panaikinimą ir galiojimo panaikinimą, jeigu šis terminas skiriasi nuo nustatytojo Viešojo administravimo įstatyme.</p>
	<p>Taisyklių 54 punkte nustatyta, kad „vyr. skyriaus specialistas, parengęs sprendimą licencijos neišduoti sėjamos kanapės, žaliavinės arba mirkytos, kurių KN kodas 5302 10 00, arba kanapių sėkloms, skirtoms sėjai, kurių KN kodas ex 1207 99 20, apie tai per <u>3 darbo dienas nuo sprendimo priėmimo informuoja pareiškėją raštu ar elektroninėmis priemonėmis, nuroydamas neišdavimo priežastis</u>“, tačiau terminas, per kiek laiko turi būti priimamas sprendimas dėl atsisakymo išduoti licenciją, Taisyklėse nėra apibrėžtas.</p> <hr/> <p><i>Rekomendacija Agentūrai:</i></p> <p><i>Tikslinti Taisyklės ir jose aiškiai apibrėžti terminą minėtai pareigai įvykdyti – suderinti su Pluoštinių kanapių įstatymo 6 straipsnio 6 dalimi.</i></p> <hr/>	

	<p>Taisyklių IX skyriuje nurodytas licencijos sustabdymo procesas, tačiau jame nenurodyti visi įspėjimo ir licencijos sustabdymo pagrindai.</p> <p>Taisyklių 59 punkte nustatyta, kad „vyr. skyriaus specialistas, <u>nustatęs, kad licencijos turėtojas neinformuoja Agentūros apie pasikeitusius licencijoje nurodytus rekvizitus (išskyrus licencijos turėtojo juridinio asmens ar kitos organizacijos kodą), <u>licencijos turėtoją įspėja</u> raštu apie galimą licencijos sustabdymą <...>“.</u></p> <p>Tai yra Taisyklių IX skyriuje, atlieptas tik Pluoštinių kanapių įstatymo 8 straipsnio 1 dalies 1 punktą, o ne visa 8 straipsnio 1 dalis, kaip tai nustatyta minėto įstatymo 9 straipsnio 1 dalyje.</p> <hr/> <p><i>Rekomendacija Agentūrai:</i></p> <p><i>Taisyklių IX skyriuje apibrėžti visus licencijų galiojimo sustabdymo pagrindus.</i></p> <hr/>	
	<p>Taisyklių 61 punkte nustatyta, kad „Licencijos turėtojui per nurodytą 10 darbo dienų laikotarpį pažeidimų nepašalinus, Vyr. skyriaus specialistas paruošia sprendimą sustabdyti licencijos galiojimą“.</p> <p>Tačiau nėra aiškiai nustatytas terminas, per kurį turi būti priimamas sprendimas sustabdyti licencijos galiojimą, atitinkamai – nėra nustatytas terminas, per kurį turi būti priimamas sprendimas panaikinti licencijos galiojimo sustabdymą (toks terminas nenustatytas tiek Pluoštinių kanapių įstatyme, tiek Pluoštinių kanapių importo licencijavimo taisyklėse).</p>	

	<p><i>Rekomendacija Augalininkystės ir žaliųjų technologijų skyriui:</i></p> <p><i>Spręsti klausimą dėl nuostatų – sprendimo dėl licencijos galiojimo sustabdymo termino, t. y. per kiek laiko turi būti priimtas sprendimas sustabdyti licencijos galiojimą, kai nustatoma Pluoštinių kanapių įstatymo 9 straipsnio 2 dalyje nurodyta aplinkybė; ir dėl leidimo galiojimo sustabdymo panaikinimo termino nustatymo klausimą</i></p> <hr/>	
	<p>Pagal Taisyklių 69 punktą, „<u>panaikinęs licencija</u>, pareiškėjas dėl kitos licencijos išdavimo, išskyrus kai licencijos turėtojas miršta ar nutraukia veiklą (likviduojama), gali kreiptis praėjus 3 mėnesiams nuo licencijos galiojimo panaikinimo ir jei yra nepriekaištingos reputacijos.</p> <p>Pagal Pluoštinių kanapių įstatymo 9 straipsnio 7 dalį, 3 mėnesių ribojamasis terminas taikomas tik minėto įstatymo 9 straipsnio 6 dalies 2 punkto atveju.</p> <hr/> <p><i>Rekomendacija Agentūrai:</i></p> <p><i>Tikslinti Taisyklių 69 punktą, kad jis neprieštarautų Pluoštinių kanapių įstatymo 9 straipsnio 7 dalyje nustatytam reikalavimui (neišplėstų jo taikymo apimties).</i></p> <hr/>	
	<p>Taisyklių X skyriuje nustatyta licencijos galiojimo panaikinimo tvarka, tačiau nėra nustatytas terminas, per kurį turi būti priimamas sprendimas panaikinti licencijos galiojimą (toks terminas nenustatytas tiek Pluoštinių kanapių įstatyme, tiek Pluoštinių kanapių importo licencijavimo taisyklėse).</p>	

	<p style="text-align: center;"><i>Rekomendacija Augalininkystės ir žaliųjų technologijų skyriui:</i></p> <p style="text-align: center;"><i>Spręsti klausimą dėl nuostatos – sprendimo dėl licencijos galiojimo panaikinimo termino, t. y. per kiek laiko turi būti priimtas sprendimas panaikinti licencijos galiojimą, kai nustatomos Pluoštinių kanapių įstatymo 9 straipsnio 6 dalyje nurodytos aplinkybės, nustatymo klausimą.</i></p>	
2.1.2. AGRIM ir AGREX licencijos		
Teisės aktas, patvirtintas Agentūros įsakymu	Vertinimo antikorupciniu aspektu duomenys	Aktuali informacija
<p>Paraiškų eksporto, importo licencijoms gauti bei licencijų administravimo tvarkos aprašas (toliau – Tvarkos aprašas)</p> <p>EIAS tvarkos aprašas.docx</p>	<p>Tvarkos aprašo 8 punkto „Sutikimo, įgaliojimo gavimas Agentūroje ir Sutarčių sudarymo proceso žingsnių aprašymas“ pirmoje eilutėje nurodyta, kad „iš pareiškėjo, <i>norinčio teikti paraiškas Agentūrai elektroniniu būdu</i>, su lydraščiu gaunamas pasirašytas Sutarties egzempliorius, kurio prieduose nurodyti duomenys apie įgaliotą asmenį (Portalo vartotoją).<...>“.</p> <p>Tačiau susipažinus su Agentūros viešinama informaciją (žr. https://zua.lrv.lt/lt/veiklos-sritys/licencijos/; https://zua.lrv.lt/lt/veiklos-sritys/licencijos/licencijos-informacija-pareiskejams/), joje nurodyta, kad pareiškėjai, <u>norintys teikti</u> paraišką gauti importo, eksporto licenciją, <u>turi būti sudarę sutartis su Agentūra</u>.</p> <p>Tai yra, nors pagal pateiktą proceso žingsnio, atitinkamai ir kitus proceso žingsnius (pvz. 9 str. 1 d., kuriame nustatyta, kad popierinės paraiškos registruojamos „Paraiškų eksporto / importo AGREX / AGRIM licencijoms gauti registre EE / IE.“), aprašymą suprastina, kad paraiškos gali būti teikiamos ir popierinės, Agentūros</p>	

interneto puslapyje tokia informacija nėra atskleista.

Komisijos įgyvendinimo reglamento (ES) 2016/1239 2 straipsnio 1 dalyje numatyta, kad:

„1. Paraiškos išduoti licenciją teikiamos ir licencijos išduodamos naudojant informacinių technologijų programas (toliau – IT programos) laikantis sąžiningumo ir kokybės standartų, kaip nustatyta Komisijos deleguotojo reglamento (ES) Nr. 907/2014 (3) I priedo 3.B punkte.

Jei tokių IT programų nėra arba jos neveikia, ir kaip atsarginiai egzemplioriai tuo atveju, jei IT programos neveiktų, paraiškos išduoti gali būti teikiamos ir licencijos išduodamos naudojant atsispausdintą šio reglamento I priede pateiktą modelį ir vadovaujantis tame priede išdėstytais taisyklėmis.“

Rekomendacija Agentūrai:

Spręsti klausimą dėl Tvarkos aprašo procesų arba Agentūros interneto puslapyje viešinamos informacijos dėl paraiškų teikimo būdų tikslinimo.

Tvarkos aprašo 11 punkto „Paraiškos nagrinėjimo (tvirtinimo, atmetimo, sumažinimo koeficiento taikymo) ir tikrinimo proceso žingsnių aprašymas“ 5 eilutėje numatyta, kad jeigu „Vyr. skyriaus specialistas (pirmas vertintojas) ir Vyr. skyriaus specialistas (antras vertintojas), atsakingas už tikrinimą, tarpusavyje sutaria dėl paraiškos priėmimo ir paraiška yra tinkamai užpildyta, toliau atliekami Tvarkos aprašo 15 punkte aprašyti veiksmai“.

Tačiau nuoroda į Tvarkos aprašo 15 punktą yra nekorektiška, nes jame numatytas Licencijos panaikinimo, nenugalimos jėgos (*force majeure*) aplinkybių atveju, proceso žingsnių aprašymas.

	<hr/> <p>Rekomendacija Agentūrai:</p> <p><i>1. Tikslinti Tvarkos aprašo 11 punkto „Paraiškos nagrinėjimo (tvirtinimo, atmetimo, sumažinimo koeficiento taikymo) ir tikrinimo proceso žingsnių aprašymas“ 5 eilutėje nurodyta proceso žingsnį.</i></p> <p><i>2. Peržiūrėti ir įvertinti visas Tvarkos apraše nurodytas nuorodas į pereinamuosius žingsnius.</i></p> <hr/>	
	<p>Tvarkos aprašo 13 punkte „Paraiškos anuliavimo proceso žingsnių aprašymas“ 3 eilutėje nors proceso pavedimas nurodytas „Parengiamas pranešimas apie prašymo priėmimą“, tačiau aprašomoji dalis neatitinka tikslo, t. y. kalbama apie prašymo anuliuoti anksčiau pateiktą paraišką atmetimą, o ne priėmimą.</p> <hr/> <p>Rekomendacija Agentūrai:</p> <p><i>Tikslinti Tvarkos aprašo 13 punkto 3 eilutės proceso žingsnių aprašymą, kad jis atliėtų proceso pavadinimą.</i></p> <hr/>	
	<p>Tvarkos aprašo 14 punkto „Licencijos galiojimo pratęsimo dėl nenugalimos jėgos (<i>force majeure</i>) aplinkybių proceso žingsnių aprašymas“ 3 eilutėje numatyta, kad „vyr. skyriaus specialistas, įvertinęs įrodymus dėl nenugalimos jėgos (<i>force majeure</i>) aplinkybių, <u>paruošia sprendimo dėl licencijos galiojimo laiko pratęsimo projektą, kuriame turi būti nurodytas ir terminas, iki kurio pratęsiamas licencijos galiojimo</u></p>	

	<p><u>laikas“.</u></p> <p>Tačiau įrodymų vertinimas gali baigtis ir neigiamu sprendimu – licencijos galiojimo laiko nepratęsimu, apie kurį minėtoje eilutėje nėra kalbama, kaip ir nėra kalbama apie veiksmus, kurių imamasi priėmus neigiamą sprendimą minėto punkto 5 eilutė nuoroda, kad „Jei priimtas neigiamas sprendimas, atliekamas 2 šio proceso žingsnis“, manytina nėra korektiška, nes minėtame žingsnyje detalizuotas „pranešimo dėl prašymo atmetimo rengimas“, kai praleisti terminai).</p> <hr/> <p><i>Rekomendacija Agentūrai:</i></p> <p><i>Tikslinti Tvarkos aprašo 14 punkto 3 ir 5 eilutės proceso žingsnių aprašymą, kad jis atlieptų proceso esmę.</i></p> <hr/>	
	<p>Tvarkos aprašo 14 punkto „Licencijos galiojimo pratęsimu dėl nenugalimos jėgos (<i>force majeure</i>) aplinkybių proceso žingsnių aprašymas“ 5 eilutėje numatyta, kad „jeigu Agentūros direktorius <u>nesutinka su sprendimo projektu</u> – Vyr. skyriaus specialistas dokumentus <u>nagrinėja iš naujo ir paruošia naują sprendimo dėl licencijos galiojimo laiko pratęsimą projektą</u>.</p> <p>Atsižvelgiant į tai, kad Agentūros direktoriaus nepritarimas suponuoja naujo sprendimo projektą, manytina, kad Agentūros direktoriui suteikta per didelė diskrecijos teisė tokiu būdu įtakoti minėto proceso rezultata.</p> <p>Jeigu jau dokumentai nagrinėjami iš naujo, grąžinimas ne tik turi būti motyvuotas, bet ir joku būtu – iš naujo neatlikus dokumentų nagrinėjimo, nesuponuoti sąlygos rengti <u>naujo</u> sprendimo projektą, nes sprendimo projektas po pakartotinio nagrinėjimo gali likti ir nepakitęs.</p>	

	<hr/> <p>Rekomendacija Agentūrai:</p> <p><i>Patikslinti minėtą Tvarcos aprašo eilutę, nustatant, kad Agentūros direktoriaus nepritarimas parengtam sprendimo projektui turi būti motyvuotas, atitinkamai – patikslinti, kad naujas sprendimo projektas rengiamas, jeigu iš naujo atlikus dokumentų nagrinėjimą keičiasi siūlomo priimti sprendimo pobūdis ar pan.</i></p> <hr/>	
	<p>Tvarcos aprašo 15 punkto „<u>Licencijos panaikinimo</u>, nenugalimos jėgos (force majeure) aplinkybių atveju, proceso žingsnių aprašymas“ 2 eilutėje „pranešimo dėl prašymo atmetimo rengimas“ nurodyta, kad „vyr. skyriaus specialistas parengia pranešimą dėl prašymo atmetimo / licencijos nepanaikinimo / <u>licencijos galiojimo laiko nepratęsimo</u>“.</p> <p>Tačiau, kodėl šiuo atveju, kai procesas skirtas prašymo panaikinti licenciją nagrinėjimui, gali būti priimamas sprendimas dėl licencijos galiojimo laiko nepratęsimo, lieka neaišku.</p> <hr/> <p>Rekomendacija Agentūrai:</p> <p><i>Ivertinti, ar proceso – licencijos panaikinimas, nenugalimos jėgos (force majeure) aplinkybių atveju, 2 žingsnyje nurodytos sprendimų rūšys yra pagrįstos. Atsitinkamai – tikslinti proceso žingsnio pavadinimą, nes jis apima ne tik sprendimo dėl prašymo atmetimo, bet ir licencijos nepanaikinimo rengimą.</i></p> <hr/>	

Tvarkos aprašo 15 punkto „Licencijos panaikinimo, nenugalimos jėgos (force majeure) aplinkybių atveju, proceso žingsnių aprašymas“ 3 eilutėje nurodyta, kad „ne laiku gavus prašymą panaikinti licencijos galiojimą, Skyriaus vedėjo sprendimu galima pratęsti licencijos galiojimo laiką. Toliau atliekami Tvarkos aprašo 8 punkte aprašyti veiksmai.

Tačiau nagrinėjamu atveju **nesuprantama tokios Skyriaus vedėjui suteiktos teisės įgyvendinimo apimtis, nes ji suformuota kaip galimybė**. Juolab, kad nėra aprašyti toliau atliekami veiksmai, kadangi **nuoroda į Tvarkos aprašo 8 punktą nėra korektiška** (8 punkte pateiktas „Sutikimo, įgaliojimo gavimas Agentūroje ir Sutarčių sudarymo proceso žingsnių aprašymas“).

Rekomendacija Agentūrai:

Tikslinti proceso – licencijos panaikinimas, nenugalimos jėgos (force majeure) aplinkybių atveju, 3 eilutės proceso aprašymą, kad ne tik būtų detalizuota Skyriaus vedėjui realizuojamos teisės apimtis, bet ir aprašytas tokios teisės įgyvendinimo procesas.

2.2. Importo ir eksporto licencijų išdavimas praktikoje

Veiklos srities praktinė analizė – teisinio reguliavimo taikymo praktikoje vertinimas, svarbi proceso dalis, kuri leidžia papildomai identifikuoti galimas teisinio reguliavimo spragas ar Agentūros darbuotojų veiksmus, kuriais netinkamai įgyvendinamas teisinio reguliavimo nuostatos.

2.2.1. Pluoštinių kanapių produktų importo licencija

Vadovaujantis Pluoštinių kanapių įstatymo 5 straipsnio 1 d. nurodytais punktais, Agentūra 2024-2025 metais yra išdavusi licencijas tik pluoštinių kanapių sėklai, kurios KN kodas – ex 1207 99 20 ir sėjai neskirtoms pluoštinių kanapių sėkloms, kurių KN kodas – ex 1207 99 91, t. y. žaliavinėms ar mirkytomis pluoštinėms kanapėms, kurių kodas KN kodas – ex 5302 10 00, licencijų išduota nebuvo. Pagal Agentūros 2025 m. rugpjūčio 14 d. el. paštu pateiktus išduotų licencijų pavyzdžius, ***neatitikčių, kurios indikuotų galimą formuojamos praktikos neatitiktį teisės aktų reikalavimas ar pan., nenustatyta.***

Kadangi 2024-2025 metų laikotarpiu pluoštinių kanapių licencijų galiojimo sustabdymo, galiojimo panaikinimo ar patvirtintojo importuotojo statuso panaikinimo atvejų nebuvo, šiuo aspektu įvertinti praktikos galimybės nėra.

2.2.2. AGRIM ir AGREX licencijos

Agentūros 2025 m. rugsėjo 9 d. el. paštu pateiktais duomenimis, AGREX licencijų išdavimo atvejų nuo 2021 m. nėra buvę. Pagal turimus duomenis, importo licencijos, pavyzdžiui, ryžių atveju, išdavimo procese ***neatitikčių, kurios indikuotų galimą formuojamos praktikos neatitiktį teisės aktų reikalavimas ar pan., nenustatyta.***

Kadangi 2024-2025 metų laikotarpiu licencijų sustabdymo, panaikino atvejų nebuvo, šiuo aspektu įvertinti praktikos galimybės nėra.

2.3. Licencijuojamos veiklos priežiūros vykdymas

Licencijuojamos veiklos priežiūros vykdymo vertinimo metu siekiama nustatyti: ar teisinis reguliavimas aiškus ir nesuteikia diskrecijos laisvės veikti savo nuožiūra; ar priežiūros metu galimos protekcionizmo rizikos; ar priežiūros mechanizmas skaidrus.

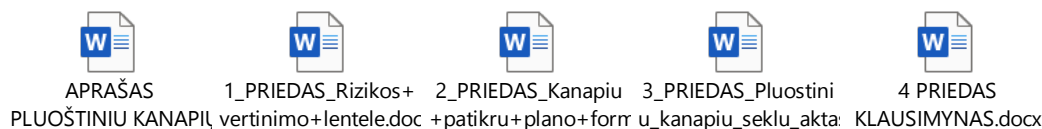
2.3.1. Pluoštinių kanapių produktų importo licencija

Pluoštinių kanapių įstatymo 8 straipsnyje įtvirtinti licencijuojamos veiklos reikalavimai ir jų priežiūros esminės nuostatos. Licencijos turėtojui pažeidus minėto įstatymo straipsnio 1 dalį, Agentūra, esant nustatytoms sąlygoms, stabdo licencijos galiojimą, atitinkamai – naikina licencijos galiojimą.

Pluoštinių kanapių 8 straipsnio 2 dalyje numatyta, kad licencijuojamą veiklą prižiūri Agentūra, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymu (toliau – Viešojo administravimo įstatymas).

Pluoštinių kanapių sėklų, skirtų ne sėjai, importo licencijos ir panaudojimo įrodymų patikros, siekiant nustatyti, ar licencijos turėtojas laikosi licencijuojamos veiklos sąlygų, tvarka

reglamentuota Agentūros direktoriaus 2025 m. vasario 14 d. įsakymu Nr. VĮ-62 (toliau – Patikros tvarka):

Analizuojant šią veiklos sritį nustatyta, kad:

- Patikros tvarkos 4 punkte nustatyta, kad „Kiekvienais metais iki sausio 15 dienos Žemės ūkio agentūros prie Žemės ūkio ministerijos (toliau – Agentūra) Licencijavimo ir programų administravimo departamento Licencijų administravimo skyrius (toliau – LAS) el. paštu informuoja Agentūros Veiklos valdymo departamento Kontrolės, rizikų ir kokybės skyriaus (toliau – KRKS) vedėją apie panaudotas licencijas bei **pateikia reikalingus dokumentus patikrai**. <...>“. Tačiau kokie tai patikrai reikalingi dokumentai – nėra detalizuota, kas sudaro sąlygas patikrai reikalingus dokumentus teikti savo nuožiūra.

Rekomendacija Agentūrai:

Patikslinti Patikros tvarkos 4 punktą ir jame aiškiai nurodyti patikrai teikiamų dokumentų apimtį ir pobūdį.

- Patikros tvarkos 9 punkte numatyta, kad „Visi licencijos turėtojai, kurie nurodyti patikrų plane (Aprašo 2 priedas), turi būti surašomi rizikingumo mažėjimo tvarka (viršuje – aukščiausias įvertinimas). Patikrų planas (Aprašo 2 priedas) tvirtinamas Agentūros direktoriaus įsakymu DBSIS“. Tačiau nuostatų, kad patikrų planas turi būti skelbiamas viešai nėra.

Viešojo administravimo įstatymo 33 straipsnio 6 dalyje nustatyta, kad „Patvirtintas patikrinimų planas ir jo pakeitimai skelbiami ūkio subjektų veiklos priežiūrą atliekančio subjekto interneto svetainėje arba į planą įtraukti ūkio subjektai informuojami individualiai ne vėliau kaip per 3 darbo dienas po patikrinimų plano patvirtinimo ar jo pakeitimo“.

Rekomendacija Agentūrai:

Patikros tvarkoje nustatyti patikrų plano viešinimo tvarką.

- Patikros tvarkos 8 punkte nustatyta, kad „Apskaičiavus kiekvieno licencijos turėtojo galutinę riziką sudaromas sąrašas nuo aukščiausios iki žemiausios rizikos (viršuje – aukščiausias įvertinimas). Į **patikrų planą (Aprašo 2 priedas) įtraukiama 20 proc. Licencijos turėtojų, kurie įvertinti kaip rizikingiausi patikrai atlikti**“. Tačiau, kaip atrenkama tų 20 proc. licencijų turėtojų, kurie įvertinti kaip rizikingi patikrai atlikti, nėra aišku. Taip pat nėra aišku, kodėl į patikrinimų planą įtraukiama tik 20 proc. licencijų turėtojų, kurie įvertinti kaip rizikingiausi patikrai atlikti, bet ne visi rizikingiausi.

Rekomendacija Agentūrai:

Sprešti klausimą dėl visų (100 proc.) leidimų turėtojų, kurie įvertinti kaip rizikingiausi patikrai atlikti, įtraukimo į patikrinimų planą. Kitu atveju – patikslinti Patikros tvarkos 8 punktą ir jame aiškiai nurodyti tvarką, kuria vadovaujantis atliekama 20 proc. tikrinamųjų licencijų turėtojų atranka.

- Patikrų tvarkos 10 punkte nustatyta, kad „Vadovaujantis Įstatymo 5 str. 1 d. 3 p. ir Ministerijos taisyklių VI skyriaus punktais KRKS vyr. specialistas (-ai) atlikdami licencijos panaudojimo įrodymų patikras siekdami nustatyti ar licencijos turėtojas laikosi licencijuojamos veiklos sąlygų, patikrina: <...> 10.3 **ar tikrinami dokumentai**: sąskaitos – faktūros, sutartys, užsakymai žaliavos perdirbimui ir jų techninės specifikacijos, sertifikatai, sandėliavimo dokumentai, panaudojimo ataskaitos, gaminių sudėties deklaracijos, muitinės deklaracijos, važtaraščiai ir kiti panašūs dokumentai atitinka nustatytus reikalavimus.“. Pagal išdėstytą Patikrų tvarkos 10 punktą, tiksliau – 10.3 papunktyje naudojamą formuluotę, suprastina, kad turi patikrinti, ar kažkas tikrina dokumentus, o ne pats tikrintojas juos turi patikrinti, t. y. Patikros tvarkos 10.3 papunktis išdėstytas klaidinančiai juridinės technikos prasme.

Rekomendacija Agentūrai:

Patikslinti Patikros tvarkos 10.3 papunktį, kad derėtų su Patikros tvarkos 10 punktu juridinės technikos prasme. Taip pat pakeisti Tvarkos aprašo 11 punktą, nes pateikta neteisinga nuoroda į 1 priedą – turi būti nurodytas 3 priedas.

- Patikrų tvarkos 13 punkte nustatyta, kad „Agentūra, planuodama vykdyti patikrą **vietoje / nuotoliniu būdu**, Nacionalinės mokėjimo agentūros prie Žemės ūkio ministerijos (toliau – NMA) AGRO programėlėje ne vėliau kaip prieš 1 (vieną) darbo dieną el. paštu informuoja licencijos turėtoją apie ketinamą atlikti patikrą vietoje/nuotoliniu būdu <...>“. Tačiau Tvarkos apraše nėra nuostatų, kurios nustatytų atvejus, kada patikra atliekama vietoje, kada nuotoliniu būdu. Juolab, kad pats Patikros aprašo pavadinimas suponuoja, kad juo nustatoma patikrų vietoje tvarka.

Rekomendacija Agentūrai:

Patikslinti Patikros tvarkos nuostatas juose aiškiai nustatant patikros būdų pasirinkimo atvejus (kriterijus).

- Patikrų tvarkos 3 priedas yra Pluoštinių kanapių sėklų, skirtų ne sėjai, importo licencijos ir panaudojimo įrodymų patikros akto forma, kurios 2.4 papunktyje nurodyta:

2.4.	Licencijos turėtojas apie patikrą buvo iš anksto informuotas	☐ Taip ☐ Ne
<i>Nurodoma „Taip“, jeigu licencijos turėtojas iš anksto buvo informuotas apie patikrą; jeigu licencijos turėtojas nebuvo iš anksto informuotas, pažymima „Ne“. Atsakymas „Ne“ nereiškia, jog patikra bus nepozityvi.</i>		

Tačiau Taisyklių 13 punkte nustatyta pareiga ne vėliau kaip prieš 1 (vieną) darbo dieną el. paštu informuoti licencijos turėtoją apie ketinamą atlikti patikrą. Todėl kokiais atvejais gali susidaryti situacija, kai licencijos turėtojas apie patikrą nebuvo iš anksto informuotas, lieka neaišku.

Rekomendacija Agentūrai:

Patikslinti Patikros tvarkos 3 priedo 2.4 papunktį (atitinkamai spręsti Patikrų tvarkos 13 punkto keitimo poreikį) ir jame nustatyti skiltį, kurioje būtų pareiga įrašyti teisinį pagrindimą dėl informavimo pareigos neįvykdymo, pvz., Agentūros direktoriaus pavedimo duomenis, jeigu informavimo pareiga nebuvo įvykdyta, nes atliekamas neplaninis patikrinimas (jeigu tokia teisinė galimybė – apie neplaninę patikrą nėra informuojama, yra numatyta).

- Patikros tvarkos 1 punkte įtvirtinta, kad „KRKS vedėjas patvirtintą patikros aktą (Aprašo 3 priedas) išsiunčia per DBSIS ūkio subjektui. Jei **ūkio subjektas nesutinka su patikros akte (Aprašo 3 priedas) nustatytais patikrinimo rezultatais, per 5 darbo dienas nuo patikros akto (Aprašo 3 priedas) gavimo dienos informuoja Agentūrą el. paštu info@zua.lt. Jei per nurodytą terminą nėra gautas atsakymas yra laikoma, kad ūkio subjektas informuotas ir sutinka su atlikto patikrinimo rezultatais**“.

Tačiau abejotina, ar 5 darbo dienų nesutikimo – suprastina apskundimo, terminas suderinamas su Viešojo administravimo nuostatomis.

Rekomendacija Agentūrai:

Spręsti klausimą dėl 5 darbo dienų suderinamumo su Viešojo administravimo įstatymo nuostatomis.

- Patikrų tvarkos 4 priedas yra Klausimynas dėl nustatytų teisės aktų pažeidimų, kuriame naudojamos „pareiškėjo, tiekėjo, paramos gavėjo“ sąvokos, kalbama apie ryšius tarp pareiškėjų, tiekėjų, paramos gavėjų ir pirkimuose dalyvaujančių tiekėjų, pasikartojančios klaidos pirkimų pasiūlymuose ir kitas šioje veiklos srityje nesuprantamas aplinkybes, t. y. kaip jos susijusios su patikros metu tikrinamomis faktinėmis aplinkybėmis, nes pagal Pluoštinių kanapių sėklų, skirtų ne sėjai, importo licencijos ir panaudojimo įrodymų patikros aktą jų nustatytas negalėtų patekti į tikrinimo apimtį.

Rekomendacija Agentūrai:

Peržiūrėti Klausimyno dėl nustatytų teisės aktų pažeidimų turinį, tokiu būdu įvertinant jame naudojamų „nustatytų teisės aktų pažeidimų požymių“ pagrįstumą.

- Patikrų tvarka nėra viešai paskelbta, todėl ūkio subjektai nežino, nei kokiais rizikos kriterijai jie yra atrinkti patikrai, nei kokių veiksmų iš jų bus reikalaujama patikros metu, kas didina galimybę asmenims piktnaudžiauti jiems suteiktais įgaliojimais.

Taip pat Patikrų tvarkos 19 punkte nurodytas Agentūros direktoriaus 2024 m. spalio 17 d. įsakymas Nr. VĮ-280 „Dėl neplaninių patikrų tvarkos aprašo patvirtinimo“ nėra viešai prieinamas.

Rekomendacija Agentūrai:

Paviešinti teisės aktus, kurie nustato ūkio subjektų rizikingumo nustatymą ir jų veiklos patikros tvarkas.

- Pagal Agentūros 2025-09-15 el. paštu pateiktą informaciją, Agentūra 2024 m. nėra išdavusi sėjai neskirtoms pluoštinių kanapių sėkloms importo AGRIM licencijos.

2025 m. liepos ir rugsėjo mėnesiais Agentūra išdavė 3 importo AGRIM sėjai neskirtoms pluoštinių kanapių sėkloms licencijas. Kadangi Agentūra nėra gavusi iš pareiškėjų išduotoms licencijoms panaudojimo ataskaitų, todėl 2025 metais nebuvo atliktos patikros pagal 2025 m. išduotas sėjai neskirtas pluoštinių kanapių sėklų importo licencijas.

Apibendrinus, tai, kas išdėstyta, ***licencijuojamos veiklos priežiūros vykdymas***, kiek tai susiję su pluoštinių kanapių sėklų, skirtų ne sėjai, importo licencijos ir panaudojimo įrodymų patikros, siekiant nustatyti, ar licencijos turėtojas laikosi licencijuojamos veiklos sąlygų, tvarkos nustatymu, ***nėra pakankamai reglamentuotas, aiškus bei atviras ūkio subjektams susipažinti dėl patikrų organizavimo tvarkų viešumo neužtikrinimo***.

2.3.2. AGRIM ir AGREX licencijos

AGRIM ir AGREX licencijų turėtojų veiklos priežiūra formalizuota nuosekliai. Atsižvelgiant į tai, kad licencijos turėtojai importo ar eksporto atveju turi pateikti deklaraciją muitinėje ir licenciją naudoti pagal nustatytą kiekį ir terminą, jų veiklos priežiūra Agentūroje apima: licencijų administravimo (licencijų galiojimo pratęsimo dėl nenugalimos jėgos (*force majeure*) aplinkybių ir licencijų panaikinimo, nenugalimos jėgos (*force majeure*) aplinkybių atvejus) bei užstato administravimo procesus. ***Kadangi minėti procesai taip pat vertinti šios pažymos 2.1.2 skiltyje, šioje dalyje atskirai nenagrinėtini, nes papildomi priežiūros veiksmai, nei tie, kurie nurodyti Tvarkos apraše, Agentūroje nėra atliekami***.

3. Išvados ir rekomendacijos

Apibendrinant tai, kas pirmiau išdėstyta, vertintoje veiklos srityje **nustatyti įvairaus pobūdžio korupcijos rizikos veiksniai, kuriuos galima suskirstyti į šias grupes:**

1. Leidimų išdavimo procese:

1.1. nesuderinti (juridinės technikos prasme) ar nepakankamai veiklos sritį reglamentuojantys teisės aktai, dėl ko kyla teisės aktų netinkamo taikymo rizika, atitinkamai – prielaidos veikti savo nuožiūra;

1.2. Ne visi procesai apibrėžti terminais, o tai sudaro sąlygas:

1.2.1. vilkinti sprendimų priėmimą (sprendimų vilkinimo rizika: jeigu terminas nenustatytas, institucija gali nepagrįstai ilgai nepriimti jokio sprendimo); arba

1.2.2. sprendimus taikyti selektyviai (selektyvaus taikymo rizika: nesant termino vienam sprendimas priimamas greitai, kito atžvilgiu – delsiama – sudaroma galimybė „delsti už atlygį“);

Taip pat, kai veiklos licencijavimo procese nėra aiškiai apibrėžti visi atliekamų veiksmų terminai, tokiais atvejais sunku nustatyti, ar tam tikru atveju veikta tinkamai.

1.3. Egzistuoja teisinio reguliavimo – Agentūros vidaus taisyklių nuostatų palyginus su aukštesnės galios teisės aktais, neatitikys.

2. Licencijuojamos veiklos priežiūros vykdymas, kiek tai susiję su pluoštinių kanapių sėklų, skirtų ne sėjai, importo licencijos ir panaudojimo įrodymų patikros, siekiant nustatyti, ar licencijos turėtojas laikosi licencijuojamos veiklos sąlygų, tvarkos nustatymu, nėra pakankamai reglamentuotas, aiškus bei atviras ūkio subjektams susipažinti dėl patikrų organizavimo tvarkų viešumo neužtikrinimo.

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, **rekomenduojame**:

1. Augalininkystės ir žaliųjų technologijų skyriui:

1.1. spręsti klausimą dėl šioje pažymoje jiems išdėstytų rekomendacijų įgyvendinimo;

1.2. iki 2025 m. lapkričio 10 d. Ministerijos KPVTS pateikti **planą** (*pagal pridedamą lentelę – 1 priedas*), kaip planuojama atsižvelgti į šioje pažymoje pateiktas pastabas ir pasiūlymus, siekiant mažinti korupcijos rizikas; jeigu į šioje vertinimo išvadoje pateiktas pastabas ir pasiūlymus planuojama neatsižvelgti, nurodyti to priežastis ir motyvus;

2. Agentūrai:

2.1. spręsti klausimą dėl šioje pažymoje jiems išdėstytų rekomendacijų įgyvendinimo;

2.2. iki 2025 m. lapkričio 10 d. Ministerijos KPVTS pateikti **planą** (*pagal pridedamą lentelę – 2 priedas*), kaip planuojama atsižvelgti į šioje pažymoje pateiktas pastabas ir pasiūlymus, siekiant mažinti korupcijos rizikas; jeigu į šioje vertinimo išvadoje pateiktas pastabas ir pasiūlymus planuojama neatsižvelgti, nurodyti to priežastis ir motyvus. **Pastaba:** *parengtą plano projektą (iki jo pateikimo KPVTS) prašome iš anksto suderinti su KPVTS vyresniąja patarėja Rasa Tašlinskiene el. p. rasa.taslinskiene@zum.lt.*

PRIDEDAMA:

1. 1 priedas, 2 lapai;
2. 2 priedas, 11 lapų.

Korupcijos prevencijos ir vidaus tyrimų skyriaus vedėja
Ylienė

Austė Raškinytė

PATEIKTŲ PASIŪLYMŲ ĮGYVENDINIMAS

<i>Eil. Nr.</i>	<i>Pateiktos pastabos</i>	<i>Teikiamos rekomendacijos</i>	<i>Duomenys apie rekomendacijų įgyvendinimą (jeigu nurodoma, kad atsižvelgta – nurodomos numatytos rekomendacijai įgyvendinti priemonės ir jų įgyvendinimo terminai¹; jeigu nurodoma, kad neatsižvelgta – argumentuotai paaiškinama kodėl)</i>
1.	Nėra nustatytas terminas, per kurį turi būti priimamas sprendimas <u>panaikinti patvirtinamojo dokumento galiojimą</u> (toks terminas nenustatytas tiek Pluoštinių kanapių įstatyme, tiek Pluoštinių kanapių importo licencijavimo taisyklėse).	Sprešti klausimą dėl nuostatos – sprendimo dėl patvirtinamojo dokumento galiojimo panaikinimo termino, t. y. per kiek laiko turi būti priimtas sprendimas panaikinti patvirtinančio dokumento galiojimą, kai pateikiamas importuotojo prašymas arba nustatomos kitos, Pluoštinių kanapių įstatymo 10 straipsnio 8 dalyje nurodytos aplinkybės, nustatymo.	
2.	Nėra aiškiai nustatytas terminas, per kurį turi būti priimamas sprendimas <u>sustabdyti licencijos galiojimą, atitinkamai – nėra nustatytas terminas, per kurį turi būti priimamas sprendimas panaikinti licencijos galiojimo sustabdymą</u> (toks terminas nenustatytas tiek Pluoštinių kanapių įstatyme, tiek Pluoštinių kanapių importo licencijavimo taisyklėse).	Sprešti klausimą dėl nuostatų – sprendimo dėl licencijos galiojimo sustabdymo termino, t. y. per kiek laiko turi būti priimtas sprendimas sustabdyti licencijos galiojimą, kai nustatoma Pluoštinių kanapių įstatymo 9 straipsnio 2 dalyje nurodyta aplinkybė; ir dėl leidimo galiojimo sustabdymo panaikinimo termino nustatymo klausimą.	

¹ Atsižvelgiant į tai, kad 2024-2025 metų laikotarpiu pluoštinių kanapių licencijų galiojimo sustabdymo, galiojimo panaikinimo ar patvirtintojo importuotojo statuso panaikinimo atvejų nebuvo ir tai, kad pastabų įgyvendinimas galimai susijęs pirmiausiai su Pluoštinių kanapių įstatymo keitimu, rekomendacijų vykdymo terminą rekomenduojama nustatyti su kitais minėto įstatymo pakeitimais, jeigu tokie numatomi.

3.	Nėra nustatytas terminas, per kurį turi būti priimamas sprendimas <u>panaikinti licencijos galiojimą</u> (toks terminas nenustatytas tiek Pluoštinių kanapių įstatyme, tiek Pluoštinių kanapių importo licencijavimo taisyklėse).	Spręsti klausimą dėl nuostatos – sprendimo dėl licencijos galiojimo panaikinimo termino, t. y. per kiek laiko turi būti priimtas sprendimas panaikinti licencijos galiojimą, kai nustatomos Pluoštinių kanapių įstatymo 9 straipsnio 6 dalyje nurodytos aplinkybės, nustatymo.	
----	---	--	--

PATEIKTŲ PASIŪLYMŲ ĮGYVENDINIMAS

<i>Eil. Nr.</i>	<i>Pateiktos pastabos</i>	<i>Teikiamos rekomendacijos</i>	<i>Duomenys apie rekomendacijų įgyvendinimą (jeigu nurodoma, kad atsižvelgta – nurodomos numatytos rekomendacijai įgyvendinti priemonės ir jų įgyvendinimo terminai; jeigu nurodoma, kad neatsižvelgta – argumentuotai paaiškinama kodėl)</i>
1.	Pluoštinių kanapių rinkos administravimo taisyklės (toliau – Taisyklės) nurodomos kaip Paraiškų eksporto, importo licencijoms gauti bei licencijų administravimo tvarkos aprašo 1 priedas, tačiau Paraiškų eksporto, importo licencijoms gauti bei licencijų administravimo tvarkos apraše nuorodos į 1 priedą nėra, t. y. Taisyklių taikymas nenurodytas minėto aprašo reguliavimo apimtyje.	Patikslinti paraiškų eksporto, importo licencijoms gauti bei licencijų administravimo tvarkos aprašo nuostatas, kad būtų atlieptas Taisyklėse nustatytas procesas, kaip sudėtinė minėto aprašo dalis.	
2.	Taisyklių 7 punkte nustatyta, kad „pareiškėjas, pateikęs rašytinį prašymą, gali atsiimti paraišką patvirtintojo importuotojo statusui gauti jos pateikimo dieną. Tokiu atveju Vyr. skyriaus specialistas raštu informuoja pareiškėją apie paraiškos anuliavimą, kaip nurodyta Procedūros aprašo 25.6 papunktyje. Tačiau nagrinėjamu atveju, nei terminas informavimo pareigai įvykdyti nustatytas, nei tokia tvarka nustatyta, t. y. nėra 25.6 papunkčio.	Patikslinti Taisyklių 7 punktą – nustatyti pareiškėjo informavimo apie paraiškos anuliavimą tvarką.	
3.	Taisyklių 9 punktą įtvirtinta, kad „Vyr. skyriaus specialistas 4 punkte nurodytus dokumentus patikrina ir per 20 darbo dienų nuo šių dokumentų gavimo dienos gali parengti sprendimą	Patikslinti Taisyklių 9 punktą – panaikinti vyr. specialistui suteiktą diskrecijos teisę spręsti, t. y. nustatyti sprendimo neišduoti	

	<p>neišduoti patvirtinamojo dokumento (kaip nurodyta 12 punkte), jeigu: <...>“.</p> <p>Pažymėtina, kad 9 punkte išdėstyti atvejai turi suteikti ne teisę (galimybę) spręsti, o įtvirtinti pareigą parengti sprendimą neišduoti patvirtinamojo dokumento.</p>	<p>patvirtinamojo dokumento privalomą rengimą.</p>	
4.	<p>Taisyklių 20 punkte numatyti Patvirtinamojo dokumento galiojimas panaikinimo pagrindai, kurie neatitinka visų Pluoštinių kanapių įstatymo 10 straipsnio 8 dalyje nurodytų atvejų, t. y. nėra nurodytų minėto įstatymo 10 straipsnio 8 dalies 3-4 punktų.</p>	<p>Taisyklių 20 punktą suderinti su Pluoštinių kanapių įstatymo 10 straipsnio 8 dalyje nurodytais atvejais.</p>	
5.	<p>Taisyklių 22 punkte numatyta, kad „<...> Jei tikrinantis Vyr. skyriaus specialistas pritaria parengtam sprendimo projektui, perduodama Pareiškėjo bylą Skyriaus vedėjui. Sprendimas dėl patvirtinamojo dokumento galiojimo panaikinimo registruojamas DBSIS priemonėmis. Jeigu ne – dokumentai nagrinėjami iš naujo ir rengiamas naujas sprendimo projektas“.</p> <p>Atsižvelgiant į tai, kad faktas – tikrinančio vyr. skyriaus specialisto nepritarimas parengtam sprendimo projektui, sudaro sąlygas pagal dėstyto formuluotės turinį rengti naują sprendimo projektą, manytina, kad tokiam asmeniui suteiktos teisės pasekmės per plačios. Jeigu jau dokumentai nagrinėjami iš naujo, grąžinimas ne tik turi būti motyvuotas, bet ir jokių būtų – iš naujo neatlikus dokumentų nagrinėjimo, nesuponuoti sąlygos rengti naujo sprendimo projektą, nes sprendimo projektas po pakartotinio nagrinėjimo gali likti ir nepakitęs.</p>	<p>Patikslinti Taisyklių 22 punktą, jame nustatant, kad tikrinančio vyr. skyriaus nepritarimas parengtam sprendimo projektui turi būti motyvuotas, atitinkamai – patikslinti, kad naujas sprendimo projektas rengiamas, jeigu iš naujo atlikus dokumentų nagrinėjimą keičiasi siūlomo priimti sprendimo pobūdis ar pan.</p>	
6.	<p>Taisyklių 23 punkte numatyta, kad „pakartotinai kreiptis dėl patvirtinamojo importuotojo statuso suteikimo pareiškėjas gali tik po 3 metų nuo patvirtinamojo dokumento galiojimo panaikinimo“.</p> <p>Tačiau pagal Pluoštinių kanapių importo licencijavimo taisyklių 51 punktą, „Agentūrai panaikinus patvirtintojo dokumento galiojimą, pareiškėjas dėl naujo patvirtintojo dokumento</p>	<p>Patikslinti Taisyklių 23 punktą, nustatant 3 mėnesių ribojimo trukmę.</p>	

	<p>išdavimo į Agentūrą gali kreiptis tik po 3 mėnesių“.</p> <p>Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, Taisyklėse nustatytas terminas nesuderintas su numatytoju Pluoštinių kanapių importo licencijavimo taisyklėse.</p>		
7.	<p>Taisyklių V skyriuje (pareiškėjams, norintiems gauti licenciją) numatyta asmens nepriekaištingos reputacijos tikrinimo procedūra. Tačiau pažymėtina, kad pagal Pluoštinių kanapių importo licencijavimo taisyklių 12.1 papunktį, patikros reikalavimas netaikomas patvirtintiems importuotojams, tačiau Taisyklėse minėta išimtis nenustatyta.</p>	<p>Spręsti dėl Taisyklių V skyriuje (atitinkamai ir VII skyriuje) nustatytos nepriekaištingos reputacijos patikros procedūros, apibrėžiant reikalavimo netaikymą patvirtintiems importuotojams, tikslinimo klausimą.</p>	
8.	<p>Taisyklių 25 punkte numatyta, kad „pareiškėjas, norintis gauti licenciją šių taisyklių 1 lentelėje nurodytiems produktams importuoti, turi būti nepriekaištingos reputacijos“.</p> <p>Pagal Pluoštinių kanapių įstatymo 6 straipsnio 1 dalį, tik pareiškėjas, norintis gauti licenciją minėto įstatymo 5 straipsnio 1 dalies 1 ir 2 punktuose nurodytiems pluoštinių kanapių produktams importuoti, turi būti nepriekaištingos reputacijos, t. y. minėtas reikalavimas – pareiškėjui, kuris ketina importuoti „sėjai neskirtas pluoštinių kanapių sėklas“, netaikomas kaip sąlyga licencijai gauti.</p>	<p>Spręsti klausimą dėl Taisyklių patikslinimo – jų suderinimo su Pluoštinių kanapių įstatymo 6 straipsnio 1 dalimi.</p>	
9.	<p>Taisyklių 40 punkte numatyta, kad „vyr. skyriaus specialistas nagrinėja, ar pagal gautą paraišką galima išduoti licenciją, ir vadovaujasi proceso žingsniais, kaip nurodyta Tvarkos aprašo 10 punkte, taikydamas konkrečias šių taisyklių nuostatas“.</p> <p>Tačiau nuoroda į 10 punktą nėra logiška, nes ji susijusi su paraiškos administravimo (tai atliepia Taisyklių 29 punktą), bet ne licencijų išdavimo etapu.</p>	<p>Detalizuoti Taisyklių 40 punktą, t. y. nurodyti licencijos išdavimo procesą.</p>	
10.	<p>Pagal Taisyklių 44 punktą, „vyr. skyriaus specialistas, išnagrinėjęs paraišką, registrų duomenis ir pateiktus dokumentus, įvertina ar galima išduoti licenciją ir užpildo pluoštinių kanapių pareiškėjų teikiamų dokumentų patikros tikrinimo elementų sąrašą (6 priedas)“.</p>	<p>1. Patikslinti Taisykles, jose nustatant pareigą pluoštinių kanapių pareiškėjų teikiamų dokumentų patikros tikrinimo elementų sąrašą registruoti, pvz. Agentūros dokumentų valdymo sistemoje, tuo pačiu</p>	

	<p>Tačiau minėto patikros lapo apskaita nėra detalizuota, t. y. neaiški jo juridinė galia, atitinkamai – išliekamoji vertė, kai toks dokumentas neįtraukiamas ir neapskaitomas dokumentų apyvartoje (pvz., neregistruojamas tam tikra registre ir pan.).</p>	<p>informacijos atsekamumui numatant pareigą su minėtu sąrašu susieti visus su paraiška ir jos nagrinėjimu, susijusius dokumentus;</p> <p>2. Patikslinti Taisyklių 6 priedą, kad jame būtų registravimo duomenų skiltis.</p>	
11.	<p>Pagal Taisyklių 45 punktą, „sprendimas išduoti licenciją importuoti sėjamas kanapes, žaliavines arba mirkytas, kurių KN kodas 5302 10 00, arba kanapių sėklas, skirtas sėjai, kurių KN kodas ex 1207 99 20, priimamas ne vėliau kaip per 20 darbo dienų nuo visų pareiškėjo dokumentų gavimo Agentūroje dienos.</p> <p>Pluoštinių kanapių įstatymo 6 straipsnio 6 dalyje nustatytas 30 kalendorinių dienų terminas.</p>	<p>Tikslinti Taisyklių 45 punktą, kad jame nustatytas terminas būtų suderintas su Pluoštinių kanapių įstatymo 6 straipsnio 6 dalimi.</p>	
12.	<p>Pagal Taisyklių 50 punktą, „vyr. skyriaus specialistas dėl licencijos išdavimo raštu ar elektroninėmis priemonėmis informuoja pareiškėją“, tačiau terminas per kiek minėtą pareigą vyr. skyriaus specialistas privalo atlikti – nurodyta nėra.</p>	<p>1. Tikslinti Taisyklių 50 punktą ir jam aiškiai apibrėžti terminą minėtai pareigai įvykdyti.</p> <p>2. Peržiūrėti Taisyklių nuostatas, kuriose įtvirtinta informavimo pareiga, pvz. 7, 13, 38, 66, 68, 84 punktai, ir juose aiškiai apibrėžti terminą informavimo pareigai įvykdyti.</p> <p>3. Jeigu informavimo terminai turi būti įtvirtinti aukštesnės galios teisės akte, kreiptis į Augalininkystės ir žaliųjų technologijų skyrių dėl teisinio reguliavimo tobulinimo šiuo aspektu.</p>	
13.	<p>Taisyklių 54 punkte nustatyta, kad „vyr. skyriaus specialistas, parengęs sprendimą licencijos neišduoti sėjamos kanapėms, žaliavinėms arba mirkytomis, kurių KN kodas 5302 10 00, arba kanapių sėkloms, skirtoms sėjai, kurių KN kodas ex 1207 99 20, apie tai per 3 darbo dienas nuo sprendimo priėmimo</p>	<p>Tikslinti Taisykles ir jose aiškiai apibrėžti terminą minėtai pareigai įvykdyti – suderinti su Pluoštinių kanapių įstatymo 6 straipsnio 6 dalimi.</p>	

	<p>informuoja pareiškėją raštu ar elektroninėmis priemonėmis, nuroydamas neišdavimo priežastis“.</p> <p>Tačiau terminas, per kiek laiko turi būti priimamas sprendimas dėl atsisakymo išduoti licenciją, Taisyklėse nėra apibrėžtas.</p>		
14.	<p>Taisyklių IX skyriuje nurodytas licencijos sustabdymo procesas, tačiau jame nenurodyti visi įspėjimo ir licencijos sustabdymo pagrindai.</p> <p>Taisyklių 59 punkte nustatyta, kad „vyr. skyriaus specialistas, nustatęs, kad licencijos turėtojas neinformuoja Agentūros apie pasikeitusius licencijoje nurodytus rekvizitus (išskyrus licencijos turėtojo juridinio asmens ar kitos organizacijos kodą), licencijos turėtoją įspėja raštu apie galimą licencijos sustabdymą <...>“.</p> <p>Tai yra Taisyklių IX skyriuje, atlieptas tik Pluoštinių kanapių įstatymo 8 straipsnio 1 dalies 1 punktą, o ne visa 8 straipsnio 1 dalis, kaip tai nustatyta minėto įstatymo 9 straipsnio 1 dalyje.</p>	Taisyklių IX skyriuje apibrėžti visus licencijų galiojimo sustabdymo pagrindus.	
15.	<p>Pagal Taisyklių 69 punktą, „panaikinęs licenciją, pareiškėjas dėl kitos licencijos išdavimo, išskyrus kai licencijos turėtojas miršta ar nutraukia veiklą (likviduojama), gali kreiptis praėjus 3 mėnesiams nuo licencijos galiojimo panaikinimo ir jei yra nepriekaištingos reputacijos.</p> <p>Pagal Pluoštinių kanapių įstatymo 9 straipsnio 7 dalį, 3 mėnesių ribojamasis terminas taikomas tik minėto įstatymo 9 straipsnio 6 dalies 2 punkto atveju.</p>	Tikslinti Taisyklių 69 punktą, kad jis neprieštarautų Pluoštinių kanapių įstatymo 9 straipsnio 7 dalyje nustatytam reikalavimui (neišplėstų jo taikymo apimties).	
16.	Pagal Paraiškų eksporto, importo licencijoms gauti bei licencijų administravimo tvarkos aprašą (toliau – Tvarkos aprašas) suprastina, kad paraiškos gali būti teikiamos ir popierinės, Agentūros interneto puslapyje tokia informacija nėra atskleista.	Spręsti klausimą dėl Tvarkos aprašo procesų arba Agentūros interneto puslapyje viešinamos informacijos dėl paraiškų teikimo būdų tikslinimo.	
17.	Tvarkos aprašo 11 punkto „Paraiškos nagrinėjimo (tvirtinimo, atmetimo, sumažinimo koeficiento taikymo) ir tikrinimo proceso žingsnių aprašymas“ 5 eilutėje numatyta, kad jeigu	1. Tikslinti Tvarkos aprašo 11 punkto „Paraiškos nagrinėjimo (tvirtinimo, atmetimo, sumažinimo koeficiento	

	<p>„Vyr. skyriaus specialistas (pirmas vertintojas) ir Vyr. skyriaus specialistas (antras vertintojas), atsakingas už tikrinimą, tarpusavyje sutaria dėl paraiškos priėmimo ir paraiška yra tinkamai užpildyta, toliau atliekami Tvarkos aprašo 15 punkte aprašyti veiksmai“.</p> <p>Tačiau nuoroda į Tvarkos aprašo 15 punktą yra nekorektiška, nes jame numatytas Licencijos panaikinimo, nenugalimos jėgos (<i>force majeure</i>) aplinkybių atveju, proceso žingsnių aprašymas.</p>	<p>taikymo) ir tikrinimo proceso žingsnių aprašymas“ 5 eilutėje nurodyta proceso žingsnį.</p> <p>2. Peržiūrėti ir įvertinti visas Tvarkos apraše nurodytas nuorodas į pereinamuosius žingsnius.</p>	
18.	<p>Tvarkos aprašo 13 punkte „Paraiškos anuliavimo proceso žingsnių aprašymas“ 3 eilutėje nors proceso pavedimas nurodytas „Parengiamas pranešimas apie prašymo priėmimą“, tačiau aprašomoji dalis neatitinka tikslo, t. y. kalbama apie prašymo anuliuoti anksčiau pateiktą paraišką atmetimą, o ne priėmimą.</p>	<p>Tikslinti Tvarkos aprašo 13 punkto 3 eilutės proceso žingsnių aprašymą, kad jis atlieptų proceso pavadinimą.</p>	
19.	<p>Tvarkos aprašo 14 punkto „Licencijos galiojimo pratęsimo dėl nenugalimos jėgos (<i>force majeure</i>) aplinkybių proceso žingsnių aprašymas“ 3 eilutėje numatyta, kad „vyr. skyriaus specialistas, įvertinęs įrodymus dėl nenugalimos jėgos (<i>force majeure</i>) aplinkybių, paruošia sprendimo dėl licencijos galiojimo laiko pratęsimo projektą, kuriame turi būti nurodytas ir terminas, iki kurio pratęsiama licencijos galiojimo laikas“.</p> <p>Tačiau įrodymų vertinimas gali baigtis ir neigiamu sprendimu – licencijos galiojimo laiko nepratęsimu, apie kurį minėtoje eilutėje nėra kalbama, kaip ir nėra kalbama apie veiksmus, kurių imamasi priėmus neigiamą sprendimą minėto punkto 5 eilutė nuoroda, kad „Jei priimtas neigiamas sprendimas, atliekamas 2 šio proceso žingsnis“, manytina nėra korektiška, nes minėtame žingsnyje detalizuotas „pranešimo dėl prašymo atmetimo rengimas“, kai praleisti terminai).</p>	<p>Tikslinti Tvarkos aprašo 14 punkto 3 ir 5 eilutės proceso žingsnių aprašymą, kad jis atlieptų proceso esmę.</p>	
20.	<p>Tvarkos aprašo 14 punkto „Licencijos galiojimo pratęsimo dėl nenugalimos jėgos (<i>force majeure</i>) aplinkybių proceso žingsnių aprašymas“ 5 eilutėje numatyta, kad „jeigu Agentūros</p>	<p>Patikslinti minėtą Tvarkos aprašo eilutę, nustatant, kad Agentūros direktoriaus nepritarimas parengtam sprendimo</p>	

	<p>direktorius nesutinka su sprendimo projektu – Vyr. skyriaus specialistas dokumentus nagrinėja iš naujo ir paruošia naują sprendimo dėl licencijos galiojimo laiko pratęsimo projektą.</p> <p>Atsižvelgiant į tai, kad Agentūros direktoriaus nepritarimas suponuoja naujo sprendimo projektą, manytina, kad Agentūros direktoriui suteikta per didelė diskrecijos teisė tokiu būdu įtakoti minėto proceso rezultata.</p> <p>Jeigu jau dokumentai nagrinėjami iš naujo, grąžinimas ne tik turi būti motyvuotas, bet ir jokių būtu – iš naujo neatlikus dokumentų nagrinėjimo, nesuponuoti sąlygos rengti naujo sprendimo projektą, nes sprendimo projektas po pakartotinio nagrinėjimo gali likti ir nepakitęs.</p>	<p>projektui turi būti motyvuotas, atitinkamai – patikslinti, kad naujas sprendimo projektas rengiamas, jeigu iš naujo atlikus dokumentų nagrinėjimą keičiasi siūlomo priimti sprendimo pobūdis ar pan.</p>	
21.	<p>Tvarkos aprašo 15 punkto „Licencijos panaikinimo, nenugalimos jėgos (force majeure) aplinkybių atveju, proceso žingsnių aprašymas“ 2 eilutėje „pranešimo dėl prašymo atmetimo rengimas“ nurodyta, kad „vyr. skyriaus specialistas parengia pranešimą dėl prašymo atmetimo / licencijos nepanaikinimo / licencijos galiojimo laiko nepratęsimo“.</p> <p>Tačiau, kodėl šiuo atveju, kai procesas skirtas prašymo panaikinti licenciją bei išsipareigojimą eksportuoti ar importuoti pagal pateiktą licenciją nagrinėjimui, gali būti priimamas sprendimas dėl licencijos galiojimo laiko nepratęsimo, lieka neaišku.</p>	<p>Įvertinti, ar proceso – licencijos panaikinimas, nenugalimos jėgos (force majeure) aplinkybių atveju, 2 žingsnyje nurodytos sprendimų rūšys yra pagrįstos. Atsitinkamai – tikslinti proceso žingsnio pavadinimą, nes jis apima ne tik sprendimo dėl prašymo atmetimo, bet ir licencijos nepanaikinimo rengimą.</p>	
22.	<p>Tvarkos aprašo 15 punkto „Licencijos panaikinimo, nenugalimos jėgos (force majeure) aplinkybių atveju, proceso žingsnių aprašymas“ 3 eilutėje nurodyta, kad „ne laiku gavus prašymą panaikinti licencijos galiojimą, Skyriaus vedėjo sprendimu galima pratęsti licencijos galiojimo laiką. Toliau atliekami Tvarkos aprašo 8 punkte aprašyti veiksmai.</p> <p>Tačiau nagrinėjamu atveju nesuprantama tokios Skyriaus vedėjui suteiktos teisės įgyvendinimo apimtis, nes ji suformuota kaip galimybė. Juolab, kad nėra aprašyti toliau atliekami</p>	<p>Tikslinti proceso – licencijos panaikinimas, nenugalimos jėgos (force majeure) aplinkybių atveju, 3 eilutės proceso aprašymą, kad ne tik būtų detalizuota Skyriaus vedėjui realizuojamos teisės apimtis, bet ir aprašytas tokios teisės įgyvendinimo procesas.</p>	

	veiksmai, kadangi nuoroda į Tvarkos aprašo 8 punktą nėra korektiška (8 punkte pateiktas „Sutikimo, įgaliojimo gavimas Agentūroje ir Sutarčių sudarymo proceso žingsnių aprašymas“).		
23.	Pluoštinių kanapių sėklų, skirtų ne sėjai, importo licencijos ir panaudojimo įrodymų patikros, siekiant nustatyti, ar licencijos turėtojas laikosi licencijuojamos veiklos sąlygų, tvarkos 4 punkte nustatyta, kad „Kiekvienais metais iki sausio 15 dienos Žemės ūkio agentūros prie Žemės ūkio ministerijos (toliau – Agentūra) Licencijavimo ir programų administravimo departamento Licencijų administravimo skyrius (toliau – LAS) el. paštu informuoja Agentūros Veiklos valdymo departamento Kontrolės, rizikų ir kokybės skyriaus (toliau – KRKS) vedėją apie panaudotas licencijas bei pateikia reikalingus dokumentus patikrai. <...>“. Tačiau kokie tai patikrai reikalingi dokumentai – nėra detalizuota, kas sudaro sąlygas patikrai reikalingus dokumentus teikti savo nuožiūra.	Patikslinti Patikros tvarkos 4 punktą ir jame aiškiai nurodyti patikrai teikiamų dokumentų apimtį ir pobūdį.	
24.	Patikros tvarkos 9 punkte numatyta, kad „Visi licencijos turėtojai, kurie nurodyti patikrų plane (Aprašo 2 priedas), turi būti surašomi rizikingumo mažėjimo tvarka (viršuje – aukščiausias įvertinimas). Patikrų planas (Aprašo 2 priedas) tvirtinamas Agentūros direktoriaus įsakymu DBSIS“. Tačiau nuostatų, kad patikrų planas turi būti skelbiamas viešai nėra. Viešojo administravimo įstatymo 33 straipsnio 6 dalyje nustatyta, kad „Patvirtintas patikrinimų planas ir jo pakeitimai skelbiami ūkio subjektų veiklos priežiūrą atliekančio subjekto interneto svetainėje arba į planą įtraukti ūkio subjektai informuojami individualiai ne vėliau kaip per 3 darbo dienas po patikrinimų plano patvirtinimo ar jo pakeitimo“.	Patikros tvarkoje nustatyti patikrų plano viešinimo tvarką.	
25.	Patikros tvarkos 8 punkte nustatyta, kad „Apskaičiavus kiekvieno licencijos turėtojo galutinę riziką sudaromas sąrašas nuo aukščiausios iki žemiausios rizikos (viršuje – aukščiausias įvertinimas). Į patikrų planą (Aprašo 2 priedas) įtraukiama 20	Spręsti klausimą dėl visų (100 proc.) leidimų turėtojų, kurie įvertinti kaip rizikingiausi patikrai atlikti, įtraukimo į patikrinimų planą. Kitu atveju – patikslinti	

	<p>proc. Licencijos turėtojų, kurie įvertinti kaip rizikingiausi patikrai atlikti.“. Tačiau, kaip atrenkama tų 20 proc. licencijų turėtojų, kurie įvertinti kaip rizikingi patikrai atlikti, nėra aišku. Taip pat nėra aišku, kodėl į patikrinimų planą įtraukiama tik 20 proc. licencijų turėtojų, kurie įvertinti kaip rizikingiausi patikrai atlikti, bet ne visi rizikingiausi.</p>	<p>Patikros tvarkos 8 punktą ir jame aiškiai nurodyti tvarką, kuria vadovaujantis atliekama 20 proc. tikrinamųjų licencijų turėtojų atranka.</p>	
26.	<p>Patikrų tvarkos 10 punkte nustatyta, kad „Vadovaujantis Įstatymo 5 str. 1 d. 3 p. ir Ministerijos taisyklių VI skyriaus punktais KRKS vyr. specialistas (-ai) atlikdami licencijos panaudojimo įrodymų patikras siekdami nustatyti ar licencijos turėtojas laikosi licencijuojamos veiklos sąlygų, patikrina: <...> 10.3 ar tikrinami dokumentai: sąskaitos – faktūros, sutartys, užsakymai žaliavos perdėbimui ir jų techninės specifikacijos, sertifikatai, sandėliavimo dokumentai, panaudojimo ataskaitos, gaminių sudėties deklaracijos, muitinės deklaracijos, važtaraščiai ir kiti panašūs dokumentai atitinka nustatytus reikalavimus.“. Pagal išdėstytą Patikrų tvarkos 10 punktą, tiksliau – 10.3 papunktįje naudojamą formuluotę, suprastina, kad turi patikrinti, ar kažkas tikrina dokumentus, o ne pats tikrintojas juos turi patikrinti, t. y. Patikros tvarkos 10.3 papunktis išdėstytas klaidinančiai juridinės technikos prasme.</p>	<p>Patikslinti Patikros tvarkos 10.3 papunktį, kad derėtų su Patikros tvarkos 10 punktu juridinės technikos prasme. Taip pat pakeisti Tvarkos aprašo 11 punktą, nes pateikta neteisinga nuoroda į 1 priedą – turi būti nurodytas 3 priedas.</p>	
27.	<p>Patikrų tvarkos 13 punkte nustatyta, kad „Agentūra, planuodama vykdyti patikrą vietoje / nuotoliniu būdu, Nacionalinės mokėjimo agentūros prie Žemės ūkio ministerijos (toliau – NMA) AGRO programėlėje ne vėliau kaip prieš 1 (vieną) darbo dieną el. paštu informuoja licencijos turėtoją apie ketinamą atlikti patikrą vietoje/nuotoliniu būdu <...>“. Tačiau Tvarkos apraše nėra nuostatų, kurios nustatytų atvejus, kada patikra atliekama vietoje, kada nuotoliniu būdu. Juolab, kad pats Patikros aprašo pavadinimas suponuoja, kad juo nustatoma patikrų vietoje tvarka.</p>	<p>Patikslinti Patikros tvarkos nuostatas juose aiškiai nustatant patikros būdų pasirinkimo atvejus (kriterijus).</p>	
28.	<p>Patikrų tvarkos 3 priedas yra Pluoštinių kanapių sėklų, skirtų ne</p>	<p>Patikslinti Patikros tvarkos 3 priedo 2.4</p>	

	<p>sėjai, importo licencijos ir panaudojimo įrodymų patikros akto forma, kurios 2.4 papunktyje nurodyta, kad turi būti pažymėtas taip arba ne langelis dėl licencijos turėtojo informavimo apie patikrą. Tačiau Taisyklių 13 punkte nustatyta pareiga ne vėliau kaip prieš 1 (vieną) darbo dieną el. paštu informuoti licencijos turėtoją apie ketinamą atlikti patikrą. Todėl kokiais atvejais gali susidaryti situacija, kai licencijos turėtojas apie patikrą nebuvo iš anksto informuotas, lieka neaišku.</p>	<p>papunktį (atitinkamai spręsti Patikrų tvarkos 13 punkto keitimo poreikį) ir jame nustatyti skiltį, kurioje būtų pareiga įrašyti teisinį pagrindimą dėl informavimo pareigos neįvykdymo, pvz., Agentūros direktoriaus pavedimo duomenis, jeigu informavimo pareiga nebuvo įvykdyta, nes atliekamas neplaninis patikrinimas (jeigu tokia teisinė galimybė – apie neplaninę patikrą nėra informuojama, yra numatyta).</p>	
29.	<p>Patikros tvarkos 1 punkte įtvirtinta, kad „KRKS vedėjas patvirtintą patikros aktą (Aprašo 3 priedas) išsiunčia per DBSIS ūkio subjektui. Jei ūkio subjektas nesutinka su patikros akte (Aprašo 3 priedas) nustatytais patikrinimo rezultatais, per 5 darbo dienas nuo patikros akto (Aprašo 3 priedas) gavimo dienos informuoja Agentūrą el. paštu info@zua.lt. Jei per nurodytą terminą nėra gautas atsakymas yra laikoma, kad ūkio subjektas informuotas ir sutinka su atlikto patikrinimo rezultatais“.</p> <p>Tačiau abejotina, ar 5 darbo dienų nesutikimo – suprastina apskundimo, terminas suderinamas su Viešojo administravimo nuostatomis.</p>	<p>Spręsti klausimą dėl 5 darbo dienų suderinamumo su Viešojo administravimo įstatymo nuostatomis.</p>	
30.	<p>Patikrų tvarkos 4 priedas yra Klausimynas dėl nustatytų teisės aktų pažeidimų, kuriame naudojamos „pareiškėjo, tiekėjo, paramos gavėjo“ sąvokos, kalbama apie ryšius tarp pareiškėjų, tiekėjų, paramos gavėjų ir pirkimuose dalyvaujančių tiekėjų, pasikartojančios klaidos pirkimų pasiūlymuose ir kitas šioje veiklos srityje nesuprantamas aplinkybes, t. y. kaip jos susijusios su patikros metu tikrinamomis faktinėmis aplinkybėmis, nes pagal Pluoštinių kanapių sėklų, skirtų ne sėjai, importo licencijos ir panaudojimo įrodymų patikros aktą jų nustatytas negalėtų patekti į tikrinimo apimtį.</p>	<p>Peržiūrėti Klausimyno dėl nustatytų teisės aktų pažeidimų turinį, tokiu būdu įvertinant jame naudojamų „nustatytų teisės aktų pažeidimų požymių“ pagrindumą.</p>	

31.	<p>Patikrų tvarka nėra viešai paskelbta, todėl ūkio subjektai nežino, nei kokiais rizikos kriterijai jie yra atrinkti patikrai, nei kokių veiksmų iš jų bus reikalaujama patikros metu, kas didina galimybę asmenims piktnaudžiauti jiems suteiktais įgaliojimais. Taip pat Patikrų tvarkos 19 punkte nurodytas Agentūros direktoriaus 2024 m. spalio 17 d. įsakymas Nr. VĮ-280 „Dėl neplaninių patikrų tvarkos aprašo patvirtinimo“ nėra viešai prieinamas.</p>	<p>Paviešinti teisės aktus, kurie nustato ūkio subjektų rizikingumo nustatymą ir jų veiklos patikros tvarkas.</p>	
-----	--	---	--

DETALŪS METADUOMENYS	
Dokumento sudarytojas (-ai)	Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Gedimino pr. 19, LT-01103 Vilnius, Lietuva (2026-02-05 15:44:34)
Dokumento pavadinimas (antraštė)	DĖL ŽEMĖS ŪKIO AGENTŪROS PRIE ŽEMĖS ŪKIO MINISTERIJOS VEIKLOS SRITIES, SUSIJUSIOS SU LICENCIJŲ IR KITŲ VEIKLAI VYKDYTI BŪTINŲ DOKUMENTŲ IŠDAVIMU ASMENIMS, VERTINIMO
Dokumento registracijos data ir numeris	2025-10-08 Nr. 1ZUM-2932 (5.122 E)
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	-
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Austė Raškinytė Ylienė, Skyriaus vedėja
Parašo sukūrimo data ir laikas	2025-10-08 15:04:30 (GMT+03:00)
Parašo formatas	XAdES-XL
Laiko žymoje nurodytas laikas	2025-10-08 15:04:38 (GMT+03:00)
Informacija apie sertifikavimo paslaugos teikėją	EID-SK 2016.2.5.4.97=#160e4e545245452d3130373437303133,AS Sertifitseerimiskeskus,EE
Sertifikato galiojimo laikas	2024-10-21 11:37:41–2027-10-21 11:37:41
Parašo paskirtis	Registravimas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Lietuvos Respublikos Žemės ūkio ministerija, -
Parašo sukūrimo data ir laikas	2025-10-08 15:45:41 (GMT+03:00)
Parašo formatas	XAdES-EPES
Laiko žymoje nurodytas laikas	-
Informacija apie sertifikavimo paslaugos teikėją	RCSC IssuingCA-2,RCSC,VI Registru Centras - i.k. 124110246,LT
Sertifikato galiojimo laikas	2025-08-01 11:22:10–2028-07-31 11:22:10
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	"Dokumento registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant CN=Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, O="Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, į.k.188675190", L=Vilnius, S=Lietuva, C=LT sertifikata, sertifikatas galioja 2025-08-01 11:22:10–2028-07-31 11:22:10
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	2
Pagrindinio dokumento pridedamų dokumentų skaičius	-
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	DocLogix v12.8.7.0
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Tikrinant dokumentą nenustatyta jokių klaidų (2026-02-05 15:44:34)
Elektroninio dokumento nuorašo atspausdinimo data ir ją atspausdinęs darbuotojas	2026-02-05 15:44:34 atspausdino Rasa Tašlinskienė
Paieškos nuoroda	-
Papildomi metaduomenys	-